

[Jens Møller]

den, så sker der jo bare det, at vi får større arbejdsløshed herhjemme. Det kalder jeg ikke en solidarisk politik.

Vi er blevet fattigere herhjemme på grund af olieprisstigningerne, det må vi indse, og derfor må vi indse, at vi alle sammen må tage vores del af disse byrder. Det kan ikke hjælpe, som nogle siger, at reallønnen ikke må røres, at vi lønmodtagere ikke må gå ned i den anledning. Lønmodtagerne er over 80 pct. af befolkningen, og af de sidste knap 20 pct. er de fleste husmænd og mindre familiebbrug på landet, mindre håndværksvirksomheder, købmanden henne på hjørnet osv. Mange af dem har jo en timeløn, der ligger på under det halve af, hvad der ellers regnes for normalt i dag. Det kan ikke hjælpe, at man tror, at disse mennesker alene kan bære den fattigdom, der er kommet ind over os. Vi må være med alle sammen.

Nu står vi så dér, hvor det er brudt mere eller mindre sammen, fordi man altså ikke har villet eller kunnet føre den nødvendige indkomstpøolitik. De forslag, der foreligger her, må vi betragte som en slags nødhjælp – og en ganske traditionel nødhjælp set fra den ene side – skatter og afgifter og offentlige besparelser. De stigende afgifter får vi med det samme. Besparelserne skal komme til efteråret, det er en hensigtserklæring, men så kan man jo ikke lade være at spørge sig selv, hvor meget den egentlig er værd. Hvad nu hvis de to partier ikke kan blive enige om disse besparelser til efteråret? Hvad gør man så? Vi ved jo – i hvert fald vi, der har siddet i besparelserunder før – at der er meget stor forskel på, hvad socialdemokraterne forstår ved besparelser, og hvad venstre forstår ved besparelser.

Det område, der er fælles for de to, er ganske lille i virkeligheden. Hvordan skal det lykkes for disse to partier at finde frem til de nødvendige besparelser? Hvad sker der, hvis de ikke gør det? Får vi så et valg? Og hvad bliver der så af den side af aftalen, som venstre især har arbejdet for? Er det så ikke sådan, at venstre faktisk bliver snydt for sin del af det?

Men det, der måske er noget af det alvorligste ved disse forslag, er, at de nu igen sætter fart i inflationen. Den er såmænd allerede godt i gang: 2, måske 3 dyrtidsportioner næste gang. Og nu kommer så dette oveni. Jeg ved godt, at afgifterne ikke direkte går ind i

pristallet, men vi ved alle sammen, at de indirekte på mange måder virker fordyrende, bl.a. gennem et nyt lønpres, som igen vil medføre dårligere beskæftigelse, flere arbejdsløse.

En anden side af sagen er, at disse skatter jo er lagt et specielt sted, nemlig på energiforbruget. Det kan der være noget fornuftigt i. Med den mangel på energi, vi har i verden i dag, er det vel rimeligt at prøve på at begrænse forbruget af energi bl.a. ved at gøre den dyrere. Men så må man jo unægtelig sige, at da vi har overskud af arbejdskraft, så ville det være rimeligt, at man samtidig benyttede lejligheden til at gøre arbejdskraften billigere. Dermed mener jeg ikke, at lønmodtagerne skulle have noget mere til sig selv, men jeg mener, at den del af lønningsspensens indhold, som staten tager, kunne man have gjort mindre. Derved havde man også taget presset af løngradningen. Hvis nogle af disse penge, som nu kommer ind ved højere energiskatter, kunne have været brugt til nedsættelse af de personlige skatter, eventuelt i form af kompensation til de erhvervsdrivende for det arbejde, de har med opkrævning af kildeskat, moms osv., så kunne vi have været med til at lette omkostningsniveauet, samtidig med at vi sådan set bare havde flyttet skatterne fra arbejde over på energien. Så havde der været rimelighed i det. Men det gør man ikke, man lægger bare skatterne på, og man giver ingen kompensation for det på andre områder.

Det er helt nødvendigt, at vi ser på statens udgifter på en lidt anden måde, end vi har gjort hidtil. Der er et princip, der har været fremme nogle gange her, vi har hørt, at man har forhandlet om det, og det er gratisprincippet. Jeg ved godt, at det er et meget, meget farligt område at komme ind på, og så snart man nævner dette princip, så kan man let blive beskyldt for at være asocial osv. Men vi bliver nok nødt til at se i øjnene, at gratisprincippet er med til at forvride vores forbrug ganske væsentligt. Når folk kan få en ting gratis, så vælger de den. Hvis de skulle betale, hvad det normalt kostede, eller bare en rimelig del af, hvad det kostede, så ville de måske have valgt noget andet, som var en bedre løsning af deres problem.

Det giver en forvridding af forbruget, og når der ikke er grænseløse midler til rådighed, så er det et spørgsmål om prioritering: